

DIRVA

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D. J. (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:
P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Papienas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Šios savaitės pabaigoje clevelandiečiai turės ne eilinę šventę — šeštadienį ir sekmadienį atidaromi Čiurlionio ansamblio kultūriniai namai. Atidaromi ansamblio ir lygių ir kitų lietuviškųjų organizacijų kultūriniais reikalais. Ypač įvairiems mūsų lietuviškųjų jaunimo organizacijų pobūviams, kuriuose jie galės rasti lietuvišką šilumą ir nuo smulkės dvasios atitolusią nuotaiką.

Namų atidarymo išvakarėse Čiurlionio ansamblio pirmininkas Jaunutis Nasvytis ir Čiurlionio ansamblio meno vadovas muz. A. Mikulskis su ponija, buvo pasikvietę įvairių lietuviškųjų laikraščių spaudos atstovus painformuoti apie ansamblio rūpinimą reikalais. O kadangi už kelių dienų bus atidaryti jų namai, tai tie visi rūpinimai reikalingi ir sukosi apie įsigytą namų džiaugsmus ir vargus. O jų yra tikrai nemažai.

Ansamblis, įsigyjęs šiuos namus, pasiūto žymiai stipriai atsisotęs ant kojų. Nebereikia kamininkauti po svetimas sales. Repeticijos gali būti praves tos daug sklandžiau, pačių choristų dalyvavimas pagyvejo, atsirado daug našesnis ir jaukesnis aplinkuma. Ir nors patys namai tik dabar atidaromi, bet juose kultūrinis gyvenimas labai judriai sukasi. Juose jau buvo meno paroda, vyko JAV Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas, eilė pasikaitų. Pagaliau, čia jau ir kelios lietuviškos šeimos atstovė vedybines šventes. Lietuviai studentai, Grandinė, o taip pat ir kitos jaunimo organizacijos, tarsi savaiki reikalais.

Iš šalies žiūrint, tolimesnis mūsų skaitytos gali pagyvoti, kad Čiurlionio ansamblio praturtėjo ir savo namus įsigyjo, tat kas gi čia nepaprasto. Bet taip nėra. Pats ansamblio jokių turty nesukrovė ir jų niekad nesukraus. Namus įsigyti vertė pats gyvenimas. Į talką atėjo SLA centro vadovybė, palankiomis sąlygomis davusi \$23,330 paskolos. Kitą dalį paskolino kiti geradarijai, o pats ansamblis pajėgė įmokėti tik kelius tūkstančius. Gi visi ansamblio nariai namą grąžindami ir tvarkydami, pasižadėjo atidirbti po 10 valandų reikalingo tvarkymo darbo. Atsimerant, kad ansamblyje yra apie 80 narių, tai ir susidaro geras talkos šaltinis.

Čiurlionio ansamblio vadovybės sukvietam informaciniam pasitarime su spaudos atstovais buvo paryškinta, kad Čiurlionio ansamblio nėra vien lietuviškos dainos puoselėjimo institucija, bet drauge ir savotiška liuanistinė mokykla. Į ansamblių įsijungę nariai, atėję ir jaunesnio amžiaus, greit pasijunta lietuvių bės ambasadoriais. Pamažu išauga stipri ambicija lietuvių tautinę kultūrą atstovauti pačia patraukliausia jėga. O tai jau didelis dalykas, kada mūsų jaunimui iš visų pusių daug svietimos jėgos. Ir tai atsimerant, tokių namų įsigijimą, mūsų lietuviškųjų visuomenė turi visokeriopai paremti. Paremti dosniai, nes juose, kiek tik šio krašto sąly-

gos leis, nebus skambinama gausiais išgėrimo stiklais, bet čia skambės lietuviškoji daina, čia ras užuovėją visoks lietuviškasis menas, čia rinksis mūsų jaunimas, čia atšvės vedybines šventes naujosios mūsų šeimos.

Ansamblio vadovybė susirūpinusi, pačiu artimiausiu laiku sukelti \$5,000, kurie jau namų tolimesnį tvarkymą pastatytų ant visiška sveikų pagrindų. Toji suma juos atpalaiduotų nuo privačių paskolų, padėtų išmokėti supirktą namų naudojimuisi reikalingą inventorių. Toliau, šia suma sukelus, namai jau galėtų verstis savomis pajamomis.

Prašomoji suma, atsimerant gausius ansamblio rėmėjus ir bičiulius, nedidelė. Ir jei kada ansambliečiai pasibels į tavo dosnumą, neatstunk jų prašymo. Namai tarnauja ne vienam ar keliems asmenims, bet visų lietuvių interesams. O atidarymo iškilmsms ateinant, visi, kurie galit, dalyvaukit asmeniškai. Negalintieji atvykti, atsiųskit savo auką pačiam ansambliui, adresuodami: Čiurlionis, 10908 Magnolia Dr., Cleveland 8, Ohio. Ta auka bus mūsų bendrosios tvirtybės plyta. Ta auka bus ir irodymas, kad mes norim, turim ir galim gyventi lietuviška gyvenimą.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PRespect 8-1717
Rezidencijos RERpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas: Ofiso RERpublic 7-5020
Namų WALbrook 5-3763

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)
VAL.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Sestadieniais: 2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudondai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERŠIS, dėl apkaunavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAin 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

Kas ir kur?

• Dainininkas Arnoldas Voketaitis, kuris šį pavasarį koncertavo Dirvos vakare, pasirašė sutartį su New York City Center Opera. Šį sezoną jis dainuos aštuoniuose operose.

• Korp! Neo-Lithuania kolegėms ir kolegoms, draugams ir pažįstamiems, lankiusiems mane mano ligos metu bei atsiuntusiems sveikatos linkėjimus raštu, visiems tariau nuoširdžiausią padėkos žodį.
S. Švedas, Chicago, Ill.

• Dabartinio metu Marijampolėje yra penkis gimnazijos (vidurinės mokyklos): Berniukų, mergaičių, darbininkų jaunimo, neakivaizdinė ir rusų. Be to, yra Pedagoginė mokykla, ruošianti mokytojus pradžios mokykloms, tačiau dalis jų dirba ir septynmetėse ir net gimnazijose. Kvietiško gyvulininkystės techniku- me ruošiami zootechnikai kolūkiams. Yra dar internatas ir vaikų namai su vid. mokyklos programa. Be to, gimnazijos (vid. mokyklos) įsteigtos Iglaukoje, Sasnavoje, Liudvinave ir Daukšiuose.

Į pedagoginę mokyklą priimami moksleiviai, baigę gimnaziją.

į gyv. technikumą dvimetį skyrių — abiturientai, į keturmetį skyrių — baigę septynmetes mokyklas.

• Redakcijai atsiųsta paminėti Kalifornijos Aidai Nr. 4 — Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus leidžiamas biuletenis. Jame nemažai bendrinių ir Los Angeles lietuvių gyvenimo žinių.

• Marijos Sims poezija atiduota spaudai. Pavadinata Ant Kryželių Senų. Vienoje knygoje bus išspausdinti visi jos eilėraščiai, pasirodę periodikoje, atskirais leidiniais ir tebesą rankraščiuose. Knygą suredagavo ir biografiją parašė Vyt. Alantas. Be kita ko, biografija bus gausingai iliustruota. Knyga turės per 200 psl. Rinkinį spausdina Tėviškės spaustuvė Chicagoje.

Knygos kaina išėjus bus 3 dol., bet užsisakius iš anksto tekaime 2,50 dol. Kas sumokės iš anksto 5 dol. ir daugiau, bus laukiami garbės prenumeratoriais ir jų pavardės bus išspausdintos knygoje.

Užsakymus ir pinigus prašoma siųsti šiuo adresu: Vyt. Alantas, 15369 Freeland, Detroit 27, Mich.

IŠSIGANDO LIETUVIŲ KALBOS

Liūdną rudens metų pralinksmininti sugalvojo seselės Kazimierietės prieš pat vėlines suruošamos pirmąją vaikų komunią. Bet, ne tas čia šiuo kartu svarbu.

Chicago Marquette parko lietuvių parapijoje, kur klebonauja prel. Paškevičius, šiemet ruošiasi eiti prie pirmosios komuni- jos virš 30 lietuvių vaikų ir apie toks pat skaičius kitų. Visai suprantama, kad lietuvių tėvai nori, kad jų vaikai prie pirmosios komuni- jos eitų ne mišrai, pusiau angliškai — pusiau lietuviškai, o grynai tik lietuvių kalboje.

Beprasmiška yra kalbėtis su tuo, kam lietuviybės reikalai nerūpi. O jei jau kam nors lietuviškumas rūpi, tai pirmoje eilėje ir rūpi jaunimas, vaikai. Pirmoji komuni- ja yra toji pradžia, kuri labiausiai aktualu: ji yra viena kartą gyvenime ir tas kartas sudaro pagrindą. Tėvai turi tautinę prievolę reikalaui ir kovoti, kad jų vaikas prie pirmosios komuni- jos būtų paruoštas ne angliškai, vokiškai, ispaniškai, ne pusiau angliškai-lietuviškai, vokiškai-lietuviškai, ispaniškai-lietuviškai, o vien tik grynai lietuviškai. Vėliau gyvenime vaikui bus užtenkamai progų kitomis kalbomis išmokti ir maldų ir išpažinties.

MARGUTIS

vra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išleista kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So Western Ave., Chicago, Ill.

MARGUČIO metinė prenumerata \$3.00.

Marquette parko NPM Gimi- mo parapijoje lietuvių tėvai, kurių vaikai šiemet eis prie pirmosios komuni- jos, savo susirinkime, 9-21 (dalyvaujant virš pusės tėvų) vienbalsiai nusprendė prašyti kleboną, kad lietuvių vaikai lietuviškai būtų paruošti prie pirmosios komuni- jos ir kad pirmoji komuni- ja būtų atskirai lietuviškoje pamaldose, o ne mišrai kaip iki šiol. Susirinkimas išrinkė penkis tėvus atstovais, kad jie su Marquette parko lietuvių bendruomenės pirmininku nueitų pas kleboną ir reikalą su- tvarkyti. (Bendruomenės Pirmi- ninko pareigas eina p. Endrijo- niene).

Komisija, prieš eidama pas kleboną, nutarė dar atsklausti visų lietuvių tėvų — ir tų, kurie susirinkime nebuvo. Gavosi įdomi statistika: 26 tėvai pareiškė norą ir džiaugėsi, jei būtų lietuviška atskirai komuni- ja, 2 tėvai pareiškė, kad jie prašė seses jų vaikus paruošti vien tik anglų kalboje, kiti tėvai pareiškė abejojimą dėl lietuviškos komuni- jos (tarp abejojančių figūruoja ir tokia pavarde, kaip Brizgys).

Įdomu, kad suabejojo ir pati Bendruomenės pirmininkė (kurios vaikas taip pat turi eiti prie pirmosios komuni- jos) ir ėmė įrodinėti, kad: jei atskirime lietuvių vaikus nuo angliškai kalbančių, tai anie vaikai pradės lietuviškai erzinti, seselės imsiančios lietuviškai blogiau traktuoti, airės moterys pakelsiančios didelį triukšmą ir t.t.

Komisija pas kleboną nuėjo. Pas kleboną rezultatas buvo, paties klebono žodžiais kartojant, toks: "Aš esu lietuvis ir aš noriu, kad pirmoji komuni- ja būtų išrai angliškai ir lietuviškai... Aš nenoriu turėti nemalonių..."

Ir keista, kad toks galingas

klebonas, kaip prel. Paškevičius, kažko nusigando, dar keisčiau, kad išgąsčio liga ėmė sirgti ir pati bendruomenės pirmininkė.

O tėvams rūpestis pasiliko ir toliau. Priklausome lietuvių parapijai, aukas jai duodame, net bažnyčią pastatėme, talkos dėka naujos patalpos vaikų darželiui padarytos per porą savaitių ir t.t., o kai nueini pas kleboną prašyti menkos pagalbos — vaikams lietuviškų mišių — klebonas išsigasta. Ar neteška pagalvoti iš viso remti kitą parapiją, kuri lietuviškas pamaldas su lietuvišku pamokslu vaikams ir lietuviškom giesmėm? Ten galima nuvežti vaikus, ten ir pinigų negaila.

F. Stonis

SKAUTAI

• Michigano ežere buvo tradicinės — kasmet rengiamos — išklikimo lenktynės tarp visų Chicago jūrų skautų vienetų. Mūsų Baltijos Jūros jūrų sk. stovė šiose varžybose buvo atstovaujamas dviejų komandų.

Pirmoji komanda, sudaryta iš stovyklose pagarsėjusių "Piratu", vadovaujama kpt. Kukučio laivo vado jūrų pskt. L. Šlenio, apytikriai vienos mylios nuotolį praplaukė geriausiu laiku — 4:15 min. Jai teko pirmoji vieta.

Antrąją vietą laimėjo stipriausias varžovas, amerikiečių jūrų sk. vienetas "Flying Dutchman", praplaukdamas per 4:35 min.

Paskui "Skraidantį Olandą" atsiirė antroji lietuvių jūrų sk. komanda, vadovaujama Nidos laivo vado jūrų pskt. J. Merkelio. Jų laikas — 4:37 min., kuris lėmė jiems trečiąją vietą.

• Chicago Baltijos Jūros ir Juodkrantės jūrų skautų-čių turtai uždarė plaukiojimo sezoną. Įskilmsės kartu su jaunaisiais jūrinės idėjos entuziastais dalyvavo skaitlingi svečiai ir bičiuliai. Įrkliniai laivai, vadovaujami j. ps. J. Merklio ir j. ps. L. Šlenio, susitiko uosto vidury.

Jūrų vyr. sktn. A. Aglinskis tarė žodį, džiaugdamasis nemen- kėjančių sesių ir brolių pasiryžimu skautauti.

Juodkrantės turtininkė s. F. Kurgonienė palinkėjo sesėms ir kitamet pavyzdinčiai tęsti užsiėmimus ant vandens, kaip lyg- šiol. Ji padėjo broliams jūrų budžiams už pagalbą ir instruk- tavimą.

Jūrų sk. kapelionas j. ps. kun. J. Raibužis palda išreiškė visų padėką Aukščiausiam.

Vidurio Rajono vadeivės var- du kalbėjo vadeivės pavaduotoja vyr. sktn. dr. J. Aglinskienė.

Uosto komendantas j. ps. J. Merklio ir jo padėjėjas j. ps. L. Šlenys padėjo jūrų skautams- tėms už gerai vykusius plaukio- jimo užsiėmimus ir perspėjo, kad už savaitės prasidės nuolatinės laivų ir valčių sueigos.

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVA —

TAS NESIGAILĖJO!

CHICAGO IR CICERO

• Blinstrubas Teodoras, Ame- rikos Lietuvių Tautinės Sąjun- gos centro valdybos sekretorius, pasakė Dirvos korespondentui, kad kai kurioje spaudoje buvo netikslių informacijų apie ALTo surenkamų aukų sunaudojimą, kurį siūlo Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Blinstrubas, atstovaudamas ALT S-gos nusi- statymą tuo reikalu, šiai kq yra faktiškai pasakęs Tautiniame kongrese:

Vardan visų lietuvių vienybės Amerikos Lietuvių Taryba ir jos Vykdomasis Komitetas surink- tas lėšas pagal išgales ir prista- tytas sąmatas su konkrečiais iš- laidų pozicijų nurodymais skiria ne tik Vlikui, bet ir Lietuvos Ne- priklausomybės Talkai.

Abu šie susigrupavimai dirba reikšmingai Lietuvai darba, abie- jų susigrupavimų nariai ir pri- laičiantieji duoda savo aukas Tarybai.

Priėmus šį pasiūlymą, tauti- nės srovės organizacijoms nerei- kėtų daryti a t s k i r ū paren- gimų, kuriuose vyksta lėšų tel- kimas sau artimesniems politi- niams junginiams paremti. Tada ir ši srovė galėtų daugiau dėme- sio ir energijos skirti bendram ALTo fondui sustiprinti. Bendrai jis būtų sudaromas, bendrai nu- rodytu būdu ir naudojamas. (D., No. 49).

• Kun. Feliksas Kapočius, ka- nauninkas, buvęs Prisikėlimo bažnyčios Kaune klebonas, dabar yra asistentas Queen of Apostles bažnyčioje (14516 Atlantic Ave., Chicago 27, Ill.). Kun. Kapočius buvo Vatikano misijos vadovas Vokietijoje. Visuomeni n i a m e Amerikos lietuvių gyvenime ka- nauninkas nesirodo.

• Algimantas Mackus, ALT S-gos Cicero skyriaus revizijos komisijos pirmininkas ir Mar- gučio radio pranešėjas, Jona- Vaiviūnas, laikraščių bendradar- bis, ir Dr. Petrauskienė, dantis- tė, išvyksta iš Cicero.

• Naudžius Viktoras, diplo- muotas inžinierius, sutiko būti JAV LB Kultūros fondo antro- jų vicepirmininku. Jam sutiko padėti ir nuolat bendradarbiauti inž. Juozas Arštikys ir Steponas Paulauskas. Jų visų trijų užda- viny yra suorganizuoti Kultūros fondo lėšas. Visi trys jie jau yra pasirodę kaip didelės energijos visuomenės veikėjai. Yra vilties, kad fonde lėšų bus.

• Končius Juozas, sutikęs būti Kultūros fondo sekretoriumi, yra baigęs pedagoginius mokslus Amerikoje ir šiuo metu mokyto- jauja aukštesniojoje mokykloje. Dalyvauja įvairiose jaunimo or- ganizacijose.

• Mackevičius Mečys, liaudi- ninkų šulas ir buvęs Laikinosios vyriausybės narys, atsilankė į kun. Fabijono Kireilio (vabaln- kė) pagerbimo vakarienę ir pasakė jam gražių žodžių. Kun. Kireilis buvo nelietuviškoje pa- rapijoje. Dabar klebonas kun. Petrauskas atkvietė jį į parapi- ją, kur yra šiek tiek lietuvių. Ir pats klebonas Petrauskas yra

čia gimęs lietuvis — buvęs Ci- cero vikaras. Ta bažnyčia yra Sv. Petro ir Povilo, 12229 So. Emerald Ave.

• Babrauskas Benediktas, bu- vęs Rašytojų Draugijos pirmi- ninkas, pirkto namus — su pa- skola — kaip daugumas tremti- nių. Namas medinis — vieno bu- to. Turi daug darbo tvarkyda- mas ir taisydamas. Adresas: 1316 So. 48th Court, Cicero 59, Illinois. Telefonas tas pats: TOWNhall 3-1253.

Julius Šakelė

NAUJA ALT S-GOS SKYRIAUS VALDYBA

Spalio 3 d. pas inž. Bakšį susi- rinko posėdžio naujai išrinktoji ALTS Chicagos skyriaus valdy- ba ir pasiskirstė pareigomis. Pir- mininko pareigos teko judriam, besišypsiančiam ir nuolatos kupi- nam sumanyimų skulpt. Petriui Vebrai (2645 W. 18 St., CR 7-2478), vicepirmininko — inž. Bakšiui (5759 So. Maplewood Ave., HE 6-1227), sekretoriaus — St. Mankui (6725 So. Camp- bell Ave., GR 6-2723), izdininko — K. Ramanauskui (2645 W. 18 St., CR 7-2478) ir laisvo nario — Gvidui Valantinui. Chicagos sky- riaus korespondentų pakviestas Dr. Juozas Dauparas.

Posėdyje svarstyta ir priim- tas darbų planas: advento metu suruošti Chicagos skyriaus na- rų susiartinimo pobūvį, po Ka- lėdų suruošti žiemos balių, a. a. Antano Olio mirties metinės, ALT S-gos įsisteigimo Ameriko- j minėjimą ir t.t.

Posėdis praėjo jaukioje nuo- taikoje, visiems aktyviai daly- vaujant ir gražiai bendradar- biaujant.

ATGYJA LIETUVIAI RESPUBLIKONAI

Spalio 7 d. Margučio svetainė- je buvo susirinkęs būrys veikles- niųjų tautinės minties visuome- nininkų pasitarti dėl lietuvių res- publikonų Chicago atkūrimo ir suaktyvinimo. Lietuviai respub- likonai Chicago, vadovaujami a. a. Antano Olio, sėkmingai vei- kė, pasiekdami didelių laimėji- mų.

Susirinkusieji išrinko Organi- zacinį Komitetą iš pirm. Dr. St. Biežio, izdininko adv. Antano Lapinsko ir sekretoriaus inž. E. Bartkaus. Veikimo pradžia su- aukota \$350. Organizaciniam Ko- mitetui pavesta artimiausiu lai- ku sukvieti Chicago platesnių lietuvių ssirinkimą, kuriame vi- suomenė būtų supažindinta su lietuvių respublikonų nuveiktais darbais, ir numatytos bei aptar- tos ateities veikimo galrės.

J. Dauparas

Pieno revoliucija Ispanijoje pasibaigė. Praeitą savaitę tūks- tančiai ispanų demonstravo dėl perdidelio vandens kiekio val- džios pardavinėjamame piene. Policijos lazdos turėjo nemaža darbo, tačiau pienas pagerėjo.

Skaitydami KARĮ būsite ge- rai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straips- nių iš karinės ir Lietuvos istori- jos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimus iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; ra- šykite: KARYS, 916 Willoughby Ave Brooklyn 21, N. Y.

PERSIUNCIAME SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS. NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

(Licensed by USSR)

M Ū S Ų S K Y R I A I

141 2nd Ave. 900 Literary Rd. 332 Fillmore Ave. 11339 Jos. Campau
New York City Cleveland 13, Ohio Buffalo 6, N. Y. Detroit 12, Mich.

632 W. Girard Ave. 122 Franklin Ave. 39 Raymond Plaza W. 308 West 4th St.
Philadelphia 23, Pa. Hartford, Conn. Newark, N. J. Boston 27, Mass.

Tel. Walnut 5-8878 Tel. Chapel 6-4724 Tel. Market 2-2877 Tel. Andrew 8-5040

Visais klausimais, susijusiais su siuntinių persiuntimu Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mū- sų patvyrusius, atidžius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus.

Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkinčių klientų, 100% garantuoja siuntinių pri- statymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 48 valandas ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu per 7-12 dienas).

Mūsų įstaigos yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių: skarelų, avalynės, laikrodžių ir kitų daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis.

Atsiminkite, kad mes esame siuntinių persiuntimo specialistai.

Redaktorai, pasvarstykim reikalus

Nėra "lengvesnio" darbo, kaip redaguoti laikraštį. Tik klausyk visų pamokslų, kuriuos skaitytojai savo laiškuose priraso — laikraštis ir pats susiredaguos... Taigi, kad "palengvinus" Paties

Klausėte skaitytojų, ar laikraštį ateityje leisti du ar tris kartus savaitėje. Gerai, kad klausėte, bet... pirma nutarkite Dirvą leisti tris kartus, o tik po to klauskite mononių. Priešingu atveju gi gali gautis labai kvailas reikalas. Yra gi žmonių, kurie vien todėl ir gyvena šioje ašarų pakalnėje, kad liberalinė aplinka jiems leidžia... būti pesimistais (dejavimai ir verkšlenimai baigia tapti mūsų patriotine dorybe). Jie gali gi ir įrodyti, kad Dirvą leisti dažniau kaip du kartus savaitėje neįmanoma. Neišlaikys, subankrutuos, pinigų nėra, ir taip, taip, taip toliau. Pesimistų gi netrūksta ir pas mus, tautininkus.

Man nereikia jokios du ar tris kartus savaitėje tepasirodanti Dirvos. Reikia pagaliau vieną kartą ant visados nusispręsti, kad dienraštis yra visų tautinės minties žmonių garbės reikalas (ir todėl ta neišvengiama blogybė — tris kart savaitėje tepasirodanti Dirva visgi būtų žingsnis artyn prie dienraščio).

Betgi dienraščio vien gerai norais neišleisi — reikia ir kapitalo. Ir štai kodėl nesilauai ir neprasau, bet, na, sakykim šaukiu, kad tik neklausytumėt pesimistų. Tiesa, Dirvos vėjus nepasisekė. Surinkom 26 tūkstančius. Ką tai reiškia — vidutiniškas vienos šeimos namukas. Trupiniai nuo stalo. Bet, norėjom gi surinkti tik 20,000 (mat kuklumas irgi neva tai dorybė, lietuviška). O be to bedarbė, krizė, streikai.

Pasakykit vieną kartą atvirai — kiek dar reikia kapitalo, kad galėtume leisti dienraštį? Ir ne tik pasakykite, bet, kai tik krizė pasibaigs, skelbkite naują Dirvos tulką. Vienas kitas optimistas atsiras, na o jei jau ir nepavyktų — visvien nebus blogiau. Man čia lieka vienas kitas centas nuo cigarečių ir benzino — galit jau dabar užrašyti — \$100 — Dirvos dienraščio vajui. Atsiųsiu, ir su malonumu. Tik... negausit pinigų, kol nepažadėsit Dirvos leisti dienraščio. O su pesimistais šiuo klausimu diskutuoti nenoriu. Iš principo. Be to, laiko nėra.

Tūlas bičiulis iš Pittsburgho norėtų karinės Dirvos. Sako, gigitis su šimučiu savo dienraščiuose mus visai juodina, na o Dirva, jei jau ir atsako, tai

švelniai, mandagiai, intelektualiai. O tie ponai, sako, mandagios kalbos nesupranta, jiems reikia rėžti "tuo pačiu per tą patį".

Supranta jie ar ne, bet mano nuomone su šiais dviem vyrais pyktis nereikia. Jie juk... mūsų vėjus taktininkai. Kai tik šimučio laikraštis apie jo brolių persekiojimus paverkšlenda, arba Grigaitis dėl "smetoninio režimo" pakraujuodavo, tai Dirvos vajui tik į sveikatą. Užtat dabar, talką užbaigus, nederėtų ir taktininkų pamiršti. Taigi, ponas Gaidžiūnai, kad taip kokią alaus baikutę tiems dviem redaktoriams Chicago nuriudentum... pabaigtuvėms... už tokią nuosirdžią talką...

Kodėl jūs nieko neparašot apie demokratinius neolithuanus. Kad tik nedemokratiškieji... Dabar gi gaunasi įspūdis, kad demokratinių neolithuanų organizacija vsam pasaulyje tetur tik vieną vienintelį narį. O aš visvien negaliu įtikėti, kad sveiko proto žmogus skelbtų organizacijos pirmininku, siuntintų kitoms organizacijoms sveikinimus, piltų spaudoj kilometrinius pamokslus nedemokratams, būdamas vienintelis "organizacijos" narys. Turi gi jų būti ir daugiau. Taigi — parašykite, kas sudaro jų valdybą, kiek skyrių ir narių, kokia balsų dauguma pirmininkas išrinktas ir t.t. Dabar gi velniškai neįauku, kad tarp tiek nedemokratų tik vienas demokratas...

Skačiau kartą Santariečių Gyvenimo skyriuje L. S. straipsnelį apie Darbo žurnalą. Jis džiaugiasi, kad Darbas platinamas santariečių suvažiavime, ir tai jo nuomone yra pasireiškimas "grožiui atvirų širdžių". Nors aš irgi santarietis, bet mano širdis pasirodo nėra atvira grožiui, nes, perversęs Darbą radau aš ten per daug "deimančiųkų". Pavyzdžiui, paskaičiau apie dvasios vadus... dresiruotus demagoginei akcijai, bažnytinis prietarus, savo tautiškume numirusius neolithuanus, Kristuje numirusius ateitininkus, liberaliniame gete užsidariusius santariečius, konformizmo prietarus, savo konservatyvismo dangstymą tautiškumu, atgyvenusį patriotizmą ir t. t. Tikrai, kiek čia grožio, kiek žodinės kultūros kultūriniam žurnalui! Paprašykite p. Redaktoriaus, kad tie vyrai, kurie Dir-

voje viešai reklamuoja Darbo žurnalą, viešai ir paaiškintų, kokį gi grožį jie ten randa.

Vis dėlto Darbas — įdomus žurnalas. Aš ten sužinojau, kad prieš 30 metų, kai tūli piliečiai išplėšė Tauragės banko pinigų (atsiprašau, čia sukilimas prieš fašizmą) Lietuvos kareiviai automobiliu valkiojo gatvėmis "prie duobės pririštą negyvą žmogų". Jei redaktoriai tam pačiam praeitų metų Nr. 4 būtų paaiškinę, ar, velkant automobiliu tą žmogų, kartu vilkosi ir pririšta duobė, tada galėtume Darbą vadinti ne tik kultūrinį, bet ir mokslinį žurnalą... Dabar gi tik pasaka, naivoms ir nekritiškoms grožiui atviroms širdims...

Labai gerai, kad Dirvoje spausdinate pasisakymus liberalinės minties žurnalo reikalu. Buvau ir aš parašęs straipsnį tuo reikalu, ir dar labai entuziastingai, nes bendro liberalinio žurnalo klausimas labai svarbus. Bet... suplėšiau, perskaitęs V. Doniešos laišką Dirvoje. Ir be reikalo jūs rašote, kad redakcijai nežinomos tautininkų pastangos leisti žurnalą. Svarsto gi tą klausimą ir Tautinės Sąjungos valdyba, ir Spaudos Komisija, ir Vilniaus draugijos vardu yra gi padarytų pasiūlymų. Ir ačiū Dievui, nes kuomet vietoj liberalų žurnalo, pradėdama kalbėti apie bendrą antiklerikalinį, liberalų ir socialistų žurnalą, tai čia visas reikalas ir pasikaria. Nėra reikalo nei gaisinti laiką galvojant, kad tautinės minties liberalai dėd savo energiją ir entuziazmą leisti žurnalą marksistinio socializmo minčiai ir galvojimo būdai skelsti. Taigi...

Z. V. Rekašius, Lafayette, Ind.

AR MES ESAME JŲ SKAIČIUJE?

ST. NASVYTIS

Walter Lowen savo knygoje "Jūs ir Jūsų darbas" (You and Your Job", Hawthorn Books) suskirsto žmones pagal būdo trūkumus į eilę neigiamų kategorijų, kenkiančių jų gyvenimo pažangai.

Autorius yra buvęs šioje šaly vadovaujantis asmuo, priimančias darbu darbininkus ir stebėjęs jų elgesį darbovietėse, todėl jis yra daug patyręs apie žmonių būdus. Knygoje daug rašoma apie sunkumus susirasti darbą ir jame išsilaikyti. Ji kalba apie daugelį būdo trūkumų, kurie kenkia žmonių siekimams.

Lowen sako, kad daugumas žmonių papuola į skaičių įdomių kategorijų:

Keistuolių rūšis. Jie pasilieka namie dėl mažo kosulio ar slogos, nekreipdami jokio dėmesio į jų reikalingumą darbovietėje. Dažnai jų darbo stalias bus apraustas vaistais. Jie nuolat skaliau gerkles ar vartoja įvairių rūšių tabletes.

Antvalandžių mėgėjai. Jie slankioja darbo metu ir pasilieka po darbo, kai visi kiti yra išėję. Jie piktnaudžiauja laiku ir klūdo kitiems, šalia jų dirbantiems.

Pasipūtėliai. Jie visuomet stengiasi paveikti kitus jų tariamu reikšmingumu. Jie visuomet niekina ar mažina kitų darbą.

Daug ir pretenzingai kalbą asmenys. Bet jie pasako mažą svarbų. Jie mėgsta savo balso garšą, jie kalba ilgai telefonu ir stengiasi ilgai kalbėti susirinkimuose. Jie išnaudoja kitų žmonių laiką.

Vaiduotojai — asmenys, kurie nuodoa žiną savo darbą, o vėliau praktika parodo, kad jie jo nesupranta.

Pacifistai. Jie mielai nusileidžia, kad išlaikys ramybę. Jie atsisako savo minčių, vietoj kovoję už jas. Jie pritaria kiekvienam. Jie niekada negina reikalo, nors ir jaučia, kad jie yra teisūs.

Priešingos. Jie ginčijasi su visais. Jie galvoja, kad visi sumanymai negeri, išskyrus jų pačių, ir ginčijasi, kol kiti nuvargsta.

Tariamai pritarti. Bet savo viduje jie priešinasi. Jie sutinka su tuo, kas jiems sakoma, bet padaro, kaip tinkami. Jie ramiai ignoruoja viršininkų norus.

Girtuokliai. Jie geria ir laiko butelį savo darbovietės staline. Žinoma, jie neverti pasitikėjimo.

Mėgstą skolintis. Jie visuomet ir iš kiekvieno skolinas.

Silpnadvasiai. Jie kratosi bet kokios atsakomybės. Jie gali ir turi sugebėjimų, bet niekam tuo neįmponuoja.

Apsileidėliai. Jie nesirūpina savo išorine išvaizda ir ateina į darbą apdriskę ar nešvarūs. Jie nesiskutę, jų rūbai reikalingi lyginimo ir batai valymo.

Nepatenkintieji. Jie visuomet nusiskundžia savo darbą, gaunamu atlyginimu ir viršininkais. Jie visuomet mano, kad kitur yra geriau, ir stebisi dėl ko jie negreitai kyla darbe ir uždarbyje.

Plepieiai. Jie kalba visuomet ir visur apie jų firmos privačius reikalus. Jie nevertina žodžio

Naujosios namų statybos pavyzdžiai Muenchene, Vokietijoje. Iš pažiūros nekaip atrodo, bet vienos šeimos gyvenimui jie gerai pritaikyti. Langai gauna daug saulės, kaimynas kaimynui netrukdo, visi turi garažus.

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

TAI YRA
DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO
RAGANŲ MEDŽIONĖS
KRONIKA

PARAŠĖ

JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50.

Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

"konfidencialus" reikšmės.

Autorius sako, kad žmonės šiais savo būdo trūkumais, patys nesuvokdami, nulemia savo ateitį darbovietėse ir užsikerta kelią savo siekimams įgyvendinti.

IR TAIP GYVENIME BŪNA

Milane vagys įsilaužė į krautuvę ir išnešė rūbų už 480 dolerių vertės. Krautuvės savininkas lange pakabino didelį plakatą: "Net ir vagys mėgsta mūsų rūbus!"

Vienas karys, atliekęs karinę prievolę Clevelande, pasirinko sunkų kelią išeiti iš karinės tarnybos. Jis pradėjo daryti nusikaltimus, kad už tai būtų atleistas. Teismas jį nubaudė 150 dolerių ir 10 dienų kalėjimo už vaziavimą įsigėrus. Atlikęs šią bausmę turės atsakyti už pavogtą automobilį, kuriame buvo areštuotas. Baigęs šią bausmę bus karinio teismo baudžiamas už pasitraukimą iš dalinio be leidimo.

Kopenhagoje viena profesionalė modelis išėjo pademonstruoti naujos naktinių mados. Kai plačiai praskleidė kambarinį apsiaustą, per publiką perbėgo juoko ir nusistebėjimo banga, nes modelis pamiršo užsisukti naktinius.

Decarturo miestelio optimistų klubo valdyba, baudama narius už neatsilankymą į susirinkimus, duoda vieną savaitę išlaikyti skunkę, kurią turi atnešti, ateidamas į sekančią susirinkimą. Jei pasitaiko daugiau neatykėlių,

tai tada burtų keliu nustatoma, kuriam teks bausmę.

Alabamoje vienai mokyklai esant perpildytai, vedėjas klases reikalams uždėjo savo raštinę. Dažnas telefono skambėjimas trukdė pamokas, ir klasė buvo priversta persikelti į už gatvės esančią bažnyčią.

Pagarsėjusio Jimmy Hoffa vadovaujamos unijos turi visokių rašytų susitarimų. Vienas iš tokių yra, kad riestainių pramonėje dirbą darbininkai turi teisę pasiimti nemokamai du tušnus riestainių kiekvieną darbo dieną. Kitas susitarimas alaus gamybos darbininkams leidžia nustatyti valandoms gerti tiek alaus, kiek pajėgia išgerti.

Chattanooga miesto policija gavo pranešimą, jog norima įsilaužti į automobilį. Policija, atvykusi į nusikaltimo vietą, nežinojo kaip nusikaltimą klasifikuoti: įsilaužimu į automobilį ar namus, nes automobilyje buvo įtaisyta televizija, radio, telefonas, stalukas, elektrinė skutimosi mašinėlė, elektrinis kavos puodas ir signalas, kuris pranešė apie bandomą įsilaužimą.

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI

PINIGAI ! LIETUVA

10 Rublių už 1.—
Mokestis \$5.— iki \$50.00

PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PAROPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street
Newark 2, New Jersey, U.S.A.

Leista Bankų Dept.
ir apdrausta.

IŠTABŲ DRAUGAI

AXEL MUNTHE

(22)

Mes pamatėme keletą žmonių, nusileidžiančių kopėčiomis ir įlipančių į mažą valtę, kuri netrukus pasuko į krantą.

Heil dir im Sieges Kranz! dabar buvo išpildomas, ir, vos tik jiems spėjus baigti pirmąjį posmą, valtis pasiekė mažąją krantinę — dvi damos ir vienas uniformotas džentelmenas pasirodė lipti krantą. Ir jei jie galvojo, kad tai bus lengva — labai klydo. Juos tuoj pat sustabdė keliaujantis pardavėjas iš Potsdamo, kuris iškilmingai ir grėsmingai jų pusėn ištisė dešinę ranką, kairiąją traukdamas popierį iš savo kelnų kišenės. Mano senoji užuojauta princesei sukilo iš naujo, bet ką aš galėjau jai padėti? Visos pabėgimo viltys buvo baigtos —

Ich stehe hier auf Felsenstrand!... bet staiga ten ištiko tyla. Viena dama šypso-damosi linktelė džentelmeno pusėn ir pasakė keletą žodžių, o jis delegaciją ramiai painformavo, kad tos abi damos iš princesės palydos skubančios pasižiūrėti miestelio, kol pati princesė, likusi laive, apiplauks aplink salą. Tuo pačiu momentu mes pamatėme lai-

velį apsisukant ir pradedant plaukti vakarinės salos pusėn.

Visiškai apstulbinta delegacija karo tarybos posėdyje svarstė, kuriuo keliu geriau būtų ją persekioti. Buvo aišku, kad laivelis pasuko atlikti "il giro" (t. y. įprastinį ratą aplink salą), kad vėliau grįžtų į Grande Marina — vienintelę tikrą Kaprio prieplauką. Tiesa, dar buvo nežymus uostelis pietinėje pusėje, prie Piccola Marina, bet jis jau nebebuvo naudojamas, nes kelias iš jo į miestelį buvo labai prastas. Todėl jie nutarė garlaivio laukti tenai, kur jie buvo; vargu tai užtruk- sią ilgiau, negu valandą. Delegacija pesimistiškai susmuko ant kelių apverstų valčių, bet poetas liko bestovis, bijodamas susiglamžyti savo fraką (baisiai tinka frakas ir cilindras Kapryje!). Ir jis ten neturėjo progos šalti, galiu pasakyti, stovėdamas toje saulės vonioje. Valanda lėtai slinko, o garlaivio nebuvo nė ženklo. Jie jau buvo pralaukę beveik dvi valandas, kai vienas žvejys flegmatiškai pastebėjo, jog garlaivis greičiausiai bus sustojęs prie Piccola Marina, nes jis prairkla- vės pro atšarginę valtį, kuri buvusi nuleidžiama iš garlaivio, ir kažkas nuo kapitono tilte-

lio jį teiravęsis, kiek pėdų gylis reikią tikėtis ties Piccola Marina. Delegacija pašoko, kaip širšij įgelta, ir dingo Kaprio kelio dulkių debesyje.

Mes paslankiojome po Mariną kiek ilgėliau, bet pagaliau ir mes pasukome į Kaprį — ne plačiu važiuojamą keliu, o siauru taku, kuris įeina į Anakaprio kelią kiek toliau nuo miestelio, tuo išvengdamas miesto aikštės.

Buvo karšta vasaros diena, ir mes atsigulėme pailsėti aukštoje žolėje, šalia kelio. Apie politiką kalbėjome išminties keliu. Mano draugas D. yra elzasiotis; jis buvo dalyvavęs prancūzų-vokiečių kare ir pritariąs vokiečiams, o aš, dėl savų priežasčių — priešingai. Bet mudu buvome kilnūs priešai ir sutikome, kad abiemis labai gaila princesės, nepaisant, kad ji vokiečių.

Ir tada aš pradėjau pasakoti apie naktinį nuotykį su keliaujančiu pardavėju; ir, neturėdami klausovų, greičiausiai mes paleidome vieną ar porą juokų poeto sąskaiton. Aš atsimenu, kad mes bandėme jį saugiai išvairuoti per poemą ir gulėjome, raitydamies iš juoko, sukomponuodami porą papildomų posmų prie jo nebaigto įkvėpimo. Mano senasis šuo gulėjo šalia manęs žolėje; jis bandė sekti mūsų poetinius polėkius, bet kaitra padarė jį kiek indiferentišku mūsų kūrybinės ambicijos, ir jis nepajėgė iš-

laikyti abiejų atvirų akių tuo pačiu metu. Pro vijoklius, dengiančius senąją akmens sieną už mūsų, retkarčiais sušukdavo greitau-degis driežas, besišildąs prieš saulę. Vos tik pamatęs vieną iš tų driežiukų, turi jiems švelniai sušvilpti; grakštus gyvuliukas tada atsisroja ir nustebs savo ryškiomis akimis daisrysis, iš kur tas garsas ateina. Jis yra toks išsigandęs, kad tu gali matyti jo širdį, plakančią jo žvairiai žalioje krūtinėje, bet jis taip domisi ir mėgsta muziką — o ten, tarp tų senų akmens sienų, tegali išgirsti tiek mažą muziką! Tau tereikia tik būti ramiam, kad pamatytum jį išlendantį iš savo slėptuvės ir įsitaisantį atidžiai pasiklausyti. Kažkodėl sentimentalumas jam labiau patinka; jis mėgsta Verdį, ir aš dažnai pradėdu nuo Traviatos, kai duodu koncertus driežams. Aš pats labai mėgstu muziką, ir galbūt tai yra viena iš priežasčių, kodėl aš bandau būti malonus tiems mažiems muzikos mėgėjams. Kad kas nors galėtų gaudyti grakščiuosius driežius — j belaisvę — man daugiau, negu nesu-prantama; jie priklauso senai itališkai sienai, kaip ir vijokliai su saulės šviesa. Bet pats Albergo Pagano yra vokiečių, kuris nieko daugiau neveikia, tik gauda driežus; jis uždaro juos į cigarų dėžę, kurią retkarčiais atidaro ir tada spokso, kaip antrasis Guliveras į sugaudytus liliputus. Mes esame mirtini prie-

šai, jis ir aš, nes aš vieną kartą atidariau jo cigarų dėžę ir visus driežus paleidau.

Staiga Tappio suniurzgė. Mes apsidairėme ir dideliame nustebime pamatėme dvi damas, stovinčias priešais mus, o užpakaly jų stovėjo džentelmenas, nukreipęs akis į erdvę. Mes negirdėjome, kada jie atėjo, ir jie greičiausiai jau stovėjo, kai D. ir aš karštai tęsėme keliaujančio pardavėjo poemą. Mes baimingai pažvelgėme į vienas kitą, tačiau bijotis nebuvo ko; nesunku buvo pastebėti, kad jie buvo angļai, greičiausiai nesupratę, apie ką mes buvome kalbėję. Viena iš damų buvo vidutinio amžiaus, dužoka, dėvėjo pilką kelonės kostiumą, o antroji buvo judri jaunolė, kaip mes manėme, labai žaviai atrodanti. Jos stovėjo ten, žiūrėdamos į Mariną, ir mes, pažvelgę ta kryptimi, pamatėme, kad princesės garlaivis buvo sugrįžęs iš "giro" aplink salą ir išmetęs inkarą šalia Neapolio laivo. Mūsų nesmagumas išsisklaidė, kai jauniesnioji dama grynai prancūzų kalba paklausė, kiek laiko joms tektų eiti į miestelį. D. gulėjęs arčiau jų, atsakė, kad tai užtruktų apie dešimtį minučių.

— Ar mums būtina eiti per miestelį, norint pasiekti pakrantę? — paklausė jį, rodydama į Mariną.

— Taip, — atsakė D. — būtina.

(Bus daugiau)

TARDYMAS BE REZULTATŲ

John Eppler, Romelio šnipas Kaire, buvo pagautas. Drauge su juo buvo suimtas ir jo radistas Monkasteris. Tačiau tai ir visa. Britų žvalgybos mūšis prieš vokiečių žvalgybą tebuvo tik pusiau laimėtas. Paskandintoje valtyje buvo sužvejotas Daphne du Maurier romano "Rebeka" egzempliorius. Dabar jau galutinai paaiškėjo, kad kuriame nors jo puslapyje buvo šifras. Tačiau kuriame?

Neturint šifro kodo, nebuvo

imanoma Epplerio vardu vokiečiams pakisti suklastotą žygio planą — o tai ir buvo pati svarbioji laimėjimo dalis.

Iki vidurnakčio dar buvo kelios valandos. 24 valandą, kaip žinoma, vokiečių priimtuvai laukė pranešimo. Jei Eppleris sutartą valandą neatsiliepė, jei niekas tą valandą sutartu šifru neatsiliepė — viskas veltui. Mažų mažiausia, vokiečiams kils įtarimas, kad kažkas jau netvarkoje.

Tai buvo praeikta trumpas

laikas britų tardytojams. Jie buvo jau ne iš vieno apsuksaus agento išpešę, ko reikia. Ar pasiseks ką išgauti iš Epplerio ir Monkasterio? Vienintelė, nors ir maža, galimybė, jei pasisektų juos tarp savęs sukiršinti.

Pirmasis tardymo kambarin buvo nuvestas Eppleris. Jis atrodė nė per plauką nepraradęs savo pasitikėjimo.

— Ramiai pradėkite kankinimus, — pasveikino jį tardytojus. — Kai juos baigsite, galėsite mane sušaudyti. Tačiau neišvaizduokite, jog ką nors iš manęs išgausite. Net Gestapo manęs negalėtų priversti prabilti.

Vienas britų karininkas draugiškai paplojo jam per petį:

— Nusiraminkite, Eppleri. Mes nesame Gestapo. Ir taip susikalbėsime. Dabar papasakokite, kaip...

Skutimosi peiliukas

Tačiau jo žodžius nutraukė triukšmas gretimame kambaryje. Kita tardymo komanda buvo atidariusi Monkasterio celės duris. Įėjami jie išgirdo ne piktus žodžius, o baisų krikimą. Visos grindys buvo aptaškytos krauju.

— Mes metėme burtą, kuris turės tai atlikti, — ramiai pasakė Eppleris. — Jis pralaimėjo.

Mudviejų negalėsime sukiršinti.

Monkasteris skutimosi peiliuku, kurį prieš areštą pusiško į rankovės pamušalą, buvo persiplojęs gyslas ir gerklę. Skubiai jį išgabusus ligoninėn ir dar tebebandant išgelbėti jo gyvybę, Eppleris atvirai šaipėsi iš tardančių anglų. Tą porą valandų iki vidurnakčio jis jau išters.

Vandens pompas prie plaukiojančio namo dirbo pilnu tempu. Valtis buvo iškelta, peršlapę siustuvus išardytas, išdžiovintas ir vėl sudėtas. Buvo rasta dokumentų ir užrašų. Jų tarpe — tikslus bangos ilgis. Tetrūko tik šaukiamojo signalo ir — šifro!

Buvo rasta adresų. Epplerio motina ir brolis buvo suimti ir tardomi. Jie pasakė visa, ką žinojo. Tačiau jie žinojo nepakankamai.

— Mano sūnus niekada nešnipinėtų Vokietijai, — įtikinėjo motina. — Jo tėvas buvo anglas.

Buvo sugauta ir Hekmat Pathme. Tos dienos rytą, gana vėlai grįždama į savo namą, stovėjusi už šimto metrų nuo Epplerio namo, ji iš karto pamatė ir suprat, kas atsitikę. Britų karinė policija pas Husseina Gaferį! Ji pradėjo bėgti. Tačiau anglų seržantas ją pasivijo ir ramiai paėmė savo globon.

— Aš nieko nežinau, — kalbėjo ji žvalgybos karininkui, kuris tuoj pat pradėjo ją tardyti. — Aš net nenujauciau, kad jie yra vokiečių šnipai. Aš buvau draugiška Husseini Gaferiui, nes pažinojau jo motiną. Tačiau apie šnipinėjimą aš nieko nežinau.

— Būk protinga, — pasakė karininkas. — Šitaip elgdamosi, gali turėti tik nemalonumų. Turime tamstą perduoti egiptiečių policijai, nes jau seniai žinome, kad tamsta dirbi prieš mus. Tamsta žinai, ką tai reiškia. Egipto policija nėra švelni. Tačiau mes norime tamstos reikala kiek galint pašvelninti. O tai negalėsime, jei tamsta mums padėsi.

Jis ištiesė ranką į pastalę ir ant stalo padėjo uniforminį švarką. Jis buvo su britų majoro antpečiais.

— Tamsta sakai, jog norėjai būti draugiška visiems žmonėms. Ar ir šiam majorui? Uniformoje mes radome jo pavardę. Ji priklauso majorui Smith. Ar labai draugiška jam buvai?

"Vokiečiai viską jau žino"
Hekmata nustojo gintis, tačiau neslėpė savo neapykantos. — Tai nieko nepadės, — pašaipiai kalbėjo ji, beveik triumfuodama. — Taip, jis turėjo visus planus, tas majoras Smithas. Jis buvo juos palikęs pas mane, ant stalo. Kiekvienas galėjo į juos pasižiūrėti. Geras karininkas, sakyčiau.

— Ir tamsta tuos planus taip pat matei?

— Žinoma, aš juos mačiau. Visa, ko vokiečiams reikėjo, ten buvo sužymėta. Tačiau dabar perversu. Husseinas Gaferis juos perdavė vokiečiams. Vakar naktį. Vokiečiai jau viską žino.

— Ačiū, Hekmata, — tarė karininkas. — Tai ir visa, ką norėjome žinoti. — Jis nusišypsavo. — Kare kartais ir laimė suvaidina didelį vaidmenį. Šį kartą ji buvo mūsų pusėje.

— Ką tai reiškia? — nervingai paklausė Hekmata.

— Apie tai dar sužinosite, — pasakė karininkas ir liepė šokėlei išeiti.

(Bus daugiau)

DĖKOJAME DIRVOS RĖMĖJAMS

Dirvai paremti skaitytojai atsiuntė šias aukas:

Zirgulevičius V., Chicago\$2.00
Adomaitis J., Ville Lasalle 2.00
Vaičiūnas J., Cicero 2.00
Itonskis M., Cleveland 1.00
Kozak S., Cleveland 1.00
Šimkūnas A., Willoughby 12.00
Diržys A., Venezuela 24.00
J. I., Cleveland 1.00
Malskis J., Cleveland 7.00
Čibiras J., Dayton 2.00
Kasakaitis B., Chicago 2.00
Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

TIES LENKIJOS IR ČEKOSLOVAKIJOS SIENA

Buvęs kandidatas į JAV prezidentus Adlai E. Stevensonas, grįžęs iš už geležinės uždangos, tarp kitų savo įspūdžių įdomiai kalba apie Lenkiją ir Čekoslovakiją.

Lenkija esanti pusiau laisva. Čekoslovakija kiek geriau gyvenanti. Jos gyventojai geriau valgo, geriau apsirengę ir daugiau tyli.

Būdingas pasakojimas apie du šunis. Ties Lenkijos ir Čekoslovakijos siena susitinka du šunis. Lenkijos šuo bėgas į Čekoslovakiją, o Čekoslovakijos šuo bėgas į Lenkiją.

— Ko tu bėgi į Čekoslovakiją? — klausia Čekoslovakijos šuo. — Bėgu geresnių batų nusipirkti, — atsako Lenkijos šuo. — O ko tu bėgi į Lenkiją? — klausia Lenkijos šuo.

„Mes meldžiame Dievą, kad gautume įstatymus, kurie ... padėtų dirbantiems žmonėms atsikratyti tų - darbo diktatorių, idant mes galėtume patys valdytis“

— Laiškas JAV senato McClellan komitetui, tiriančiam apgaules darbo organizacijose, kaip cituota Reader's Digest 1958 m. rugsėjo numeryje.

Kurupcijos sukrėsti piliečiai maldauja pastatyti už įstatymo ribų Hoffos tipo sukčių gaujas... reikalauja "laisvės" balsuoti už Right to Work

"Deja, aš negaliu pasirašyti savo pavardės, nes tai galėtų reikšti netekimą gyvybės ar pragyvenimo. Mes pergyvename darbo saugą — kyšius, apgaules, grasinimus, suktybes. Bijodamas būti paliestas... aš bijau pasirašyti savo pavardę."

— Darbininko laiškas JAV senato McClellan komitetui Reader's Digest, 1958 m. rugsėjis

"Septynnerius metus man buvo paneigta teisė priklausyti vietinei unijai, nes aš 1948 m. liudijau už Union Shop panaikinimą. Aš pritariau Right to Work, nes jis grąžins unijas jų nariams."

— United Auto Worker liudijimas, Reader's Digest, 1958 m. rugpiūtis

Unijos narių skaičius patrigubėjo Geležinkeliai: "AFL-CIO kaltina, kad Right to Work įstatymai sustabdo unijų augimą! Bet nuo 1934 iki 1951 metų Amerikos geležinkelių darbininkai buvo Railway Labor aktu apsaugoti nuo priverstinio stojimo į unijas ir tu metų bėgyje daugumas geležinkelių unijų savo narių skaičių patrigubino, jiems savą norą, jį jas stojant."

— Reader's Digest, 1958 m. rugpiūtis

"Sakyti, kad Right to Work įstatymai, kurie ribojasi piliečių pasirinkimo laisvės gynimu, silpnina darbo unijų efektingumą, būtų tas pat, ką ir sakyti, kad įstatymai, kurie kontroliuoja gangsterizmą, taip pat gali pažeisti darbo organizacijų efektingumą."

— David Lawrence, N. Y. Herald Tribune, rugsėjo 10 d.

"Sukčiai įgudino devynis dešimtadalius eilinių darbininkų. Štai, dėl ko jie neateina į susirinkimus. Aš atstovauju visus juos, senatoriau. Aš išgyvenau 63 metus, ar dar ilgai aš begyvensiu? Bet, dėl Dievo meilės, suteikite tiems jauniems žmonėms galimybę auginti savo šeimas."

— Namų dažytojo laiškas McClellan komitetui, Reader's Digest, 1958 m. rugsėjis

"Tai (unijos narių mokesčių panaudojimas politiniams tikslams) yra paneigimas Amerikos piliečių politinės laisvės remti savo pasirinktus kandidatus. Leidimas pirmauti tos rūšies neteisėtumui veda į politinį ir ekonominį monopolį, priešingą laisvoms institucijoms."

— Raymond Moley, Columbus Dispatch, rugpiūčio 31 d.

"Tie, kurie kreipiasi į senato komitetą, nėra ekscentriškai. Daugelis jų pašventė savo gyvenimus darbo sąjūdžiui. Bet jie nori, kad darbo vadams galėtų tie patys įstatymai, kaip ir kiekvienam kitam."

— Reader's Digest, 1958 m. rugsėjis

"Jie nori unijų, bet ne varžymų ar Union Shop. Jie nori, kad priklausymas unijoms būtų savanoriškas, o ne priverstinis... Jie nori, kad unijos būtų finansuojamos atsakingos, įstatymų priežiūroje, kaip bankai ir draudimų bendrovės... Jie nori teisės savo nusiskundimus pareikšti be represijų pavojaus... Jie nori savivaldos unijose, kalbos laisvės ir teisės rinkti pareigūnus slaptais balsavimais... Jie nori akcijos. Jie nori teisėtumo. Jie nori apsaugos. Jie nori demokratijos."

— Reader's Digest, 1958 m. rugsėjis

Ištraukos iš laiško Ohio gubernatoriui

Mielas Gubernatoriau O'Neill: "Aš priklausiau įvairioms unijoms, įskaitant ir mylimąją(?) Teamsters uniją, ir jaučiu, kad yra pats laikas žmogui nutraukti santykius su unija, jei jis jaučia, kad ji yra korupcinga arba nekompetentinga."

— R. L. B., Cincinnati

"Padorūs Ohio žmonės nori turėti teisę dirbti be darbo vadų prispaudo... Unijų vadai kelia didelį triukšmą dėl segregacijos mokyklose. (Bet) jie forsuoja segregaciją tarp dirbančių žmonių."

— B. W. W., Ripley, Ohio

"Sunku suprasti, kaip žmogus gali priešintis tokiam sąjūdžiui, kuris numato apginti jo teises, kurių jau tiek nedaug beliko."

— Laiškas iš Cantono advokato

"Tikiuos pagaliau galėsiu tapti laisvas ir galėsiu pasirašyti savo pavardę po laišku."

— (pasirašė) "Unionismo belaisvis"

"Pats būdamas darbininkas, neturėčiau kovoti prieš darbą (unijas), bet jau aišku, jog darbas per daug įsigalėjo prieš dirbančiojo žmogaus gerovę ir prieš visos tautos gerovę."

— Iš vieno ūkio darbininko

"Jeigu žmogus negali dirbti sau ir savo šeimai išlaikyti, nemokėdamas duoklių bet kuriai organizacijai — ar tai religinei, politinei, darbo ar bet kokiai kitai, tada visos mūsų taip vadinamos teisės prilygsta "barškančiam varliui ir skambantiems cimbolams."

— S. C. R., Cincinnati

Slapti balsavimai apsaugo darbininkus

"Gerb. C. William O'Neill: jūs kalbate apie eilinius darbininkus, kurie bijo ištarti savo nuomonę. Dabar yra tūkstančiai darbininkų, prie savo automobilių prisiklijavusių plakatus, priešingus papildymui (Right to Work), bet jie balsuos už jį slaptuose rinkimuose."

— Personnel Director, Cleveland

"Jei darbininkai nebūtų suvedžioti savo vadų, jie žinotų, kad teisė įstoti ar neįstoti į uniją suteikia jiems daugiau laisvės ir... jie, tie dirbantieji žmonės, turėtų daugiau balso, sprendžiant savus reikalus."

— C. C. C., Youngstown

"Yra neabejotinai priešamerikinis veiksmas... priversti darbininkus mokėti už privilegiją bandyti užsidirbti pragyvenimą. Mes artėjame prie naujo keliario džio. Sekantis tarpas gali virsti reikalavimu parodyti unijos nario kortelę už privilegiją balsuoti."

— R. G. A. P., Cleveland Heights

"Jei darbo unijos yra taip praktiškai geros, tai kodėl jos turi versti darbininkus stoti į jų eiles. Unijos turi teisę organizuotis, bet jos neturi teisės... vykdyti smurto ir anarchijos, kad galėtų patenkinti savo įgeidžius."

— Privatus pilietis, West Union

Gubernatoriau O'Neill: "Yra džiugu, radus politiką, kuris nebijo išeiti prieš Reutherį, Hoffą ir jiems panašius. Aš tikiu, kad padarysite, ką Bob Taft padarė, kad jis išėjo prieš juos."

— S. L. S., Cincinnati

"Gąsdinimas pasitraukti iš unijos (įsigalėjus Right to Work) gali būti geriausias žmogaus ginklas unijoms išvalyti. Darbo suktybės negalės egzistuoti be unijos narių."

— R. O. S., Cincinnati

Brangus Gubernatoriau: "Jūs visų pažinsime juos" — ir priverstinį unijų vaisių yra Beckai, Hoffos, Dios ir jiems lygūs. Aš esu unijos žmogus daugelį metų — narys, ne vadas. Aš jaučiu, kad priverstinės unijos yra rusiškos, ir joms nėra vietos Amerikoje."

— Unijos narys, Columbus

Brangus Gubernatoriau: "Aš didžiuojusi, matydamas Tamsą atstovaujantį nuomonę, kad visi amerikiečiai turėtų balsuoti už Right to Work. Visą amžių buvau demokratas ir gero elgesio unijos narys. Bet atsisvegiant į suktis, visą laiką besidairančius, kaip sužaloti skirtingą nuomonę reiškiančius narius... didelis skaičius iš mūsų lokalo balsuos už (Right to Work), nors ir niekam nesisakys."

— (pasirašė) Amerikietis Unijos Narys

"Jei aš atvirai pakalbėsiu, visam laikui būsiu išstumtas iš darbo vamzdžių suvirintojo specialybėje."

— M. C., Youngstown

"Mano pinigai ar mano laisvė" — Geriau tebūna pavogti mano pinigai, negu jie (unijos bosai) išplėstų mano laisvę."

— Bedarbis mechanikas, Youngstown

"Aš nedaug tedirbau po paskutinio kovo mėnesio ir neturiu vikių dirbti šią žiemą, nes negaliu rasti darbo, unijos biznio agentams pilnai kontroliuojant visas vietas."

— Unijos narys, Youngstown

RIGHT TO WORK GRAZINS UNIJU KONTROLE PATIEMS NARIAMS

Padėk mums pilnai papasakoti Right to Work istoriją visiems Ohio gyventojams. Jūsų auka padės finansuoti tokių skelbimus, kaip šitas. Siųsk auką: Campaign Committee for Issue 2, Calvin Verity, Treas. 219 Spahr Bldg., Columbus Ohio.

VOTE x YES on ISSUE 2

RIGHT TO WORK AMENDMENT NOV. 4TH

THE RIGHT TO WORK CAMPAIGN COMMITTEE FOR ISSUE 2, 50 N. THIRD ST. COLUMBUS, OHIO, ELTON KILE, CHAIRMAN

CLEVELAND APYLINKĖSE

Čiurlionio ansamblio namų atidarymas

Ivyksta jau šį šeštadienį ir sekmdienį. Atidarymo tvarka tokia:

Šeštadienį, 8 val. vak., Čiurlionio ansamblio namuose atidarymo pokylis. Vienam asmeniui \$10.00, g. dviems \$15.00.

Sekmdienį, 10 val. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje pamaldos. 12 val. namų šventinimas ir iškilmingas aktas.

Laukiama, kad į atidarymą atvyks Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis, Dr. S. Biežis, Dr. Vinikas, kun. Gureckas ir kiti jų kvesti svečiai.

Plačiau skaityk 2 psl.

* SPORTAS *

FASK-TO CENTRINĖS RINKIMINĖS KOMISIJOS FASK-TUI RINKTI

PRANEŠIMAS NR. 1

1. Ryšium su dabartinio š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komiteto (FASK-to) kadencijos pasibaigimu, pagal š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Statutą, SALFAS-gos Garbės Teisimas, naujo FASK-to rinkimams praversti, sudarė **Centrinę Rinkiminę Komisiją** Hamiltono, Ont., Kanadoje, šios sudėties:

K. Stanaitis — pirmininkas; K. Baronas — sekretorius ir A. Grajauskas — narys.

CRK-jos adresas: **Centrinė Rinkiminė Komisija, c/o K. Stanaitis, 95 Delaware Ave., Hamilton, Ont., Canada.**

2. Oficiali rinkimų paskelbimo data yra skaitoma 1958 m. spalio mėn. 15 d.

3. Kandidatų nominacija uždaroma 1958 m. lapkričio mėn. 15 d. Kandidatų nominacija atliekama specialiai sudaromose Apylinkių Rinkiminėse Komisijose.

Sporto klubai ar pavieniai sportininkai, suinteresuoti savo apylinkės kandidatų sąrašą nominuoti, raginami nedelsiant imtis iniciatyvos.

4. Rinkimai bus praversti už 3-4 savaitių po kandidatų nominacijos uždarymo.

5. Rinkimai bus vykdomi slapto balsavimu, korespondenciniu būdu. Balsuoti turi teisę visi pilnateisiai SALFAS-gos nariai, atitinkant rinkiminių nuostatų reikalavimus.

6. Rinkimų nuostatai ir kitos smulkesnės informacijos yra išsiuntinėta visiems sporto klubams bei administraciniam pareigūnams. Papildomai rinkiminių nuostatų galima gauti CRK-je, Apylinkių Rink. K-jose, Sporto Apygardose ir FASK-te, prisiunčiant po 14 c. už egzempliorių (galima pašto ženkla). 7. Apylinkių Rinkiminės Komisijos yra sudaromos ir artimiausiu laiku bus paskelbtos.

8. Tolimesnės rinkimų informacijos bus skelbiamos spaudoje ir aplinkraščių pavidale išsiuntinėjamos sporto klubams.

Centrinė Rinkiminė Komisija

Mirė Mykolas Ratkus

Spalio 10 d. anksti rytą Poliklinikoje mirė Mykolas Ratkus, gimęs Anykščių parapijoje, Lietuvoje.

Velionis Mykolas Ratkus buvo aktyvus Bendruomenėje, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio vienas iš steigėjų, LAS Vietininkijos sekretorius, LAS Viet-jos Amerikoje garbės teismo narys, SLA 135-tos kuopos pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo atstovas Clevelande, Dirvos, Laisvosios Lietuvos skaitytojas, Vilties Draugijos narys. Aktyviai rėmė visą lietuvišką veiklą savo darbu ir aukomis.

Lietuvoje M. Ratkus tarnavo Kauno telefono stoties mechaniku, kuriam, kaip buv. laikinosios sostinės miesto labai svarbios ryšio įstaigos pareigūnui, teko kartais eiti atsakingas pareigas betarpė ministerių pirmininko žinioj. Clevelande velionis dirbo The Ohio Bell Telephone Comp. kaip telefono technikos specialistas.

Velionis paliko seserį Emiliją Tamašauskienę, Elizabeth, N. J., ir tris brolius bei dvi seseris Lietuvoje.

Pasirašytas Jakubauskienės laidotuvių namuose Edna Ave. Laidotuvės antradienį, spalio 14 d. 9 val. 30 min. iš šv. Jurgio bažnyčios.

Lankėsi V. Meilus

V. Meilus, PLB Valdybos vice-pirmininkas, lankydamsis Clevelande, spalio 12 matėsi su JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzduku. Kalbėtasi tarpusavio bendradarbiavimo ir veiklos klausimais.

VI. Bacevičius,

Dirvos bendradarbis, Čiurlionio ansamblio namams paaukojo \$26.01. Tai po \$2.00 už kiekvieną.

D E M E S I O ' GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiunčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius į Lietuvą ir visas Rusijos sritis, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jei persiunčiam. Ji daiktai telpa dėžėje, kurios d. dis nustatytas JAV pašto taisyklė. Maistą kartu su rūbais siųsti neleidžiama.

Nepatikekit sav. brangių siuntinių į neiškilias, išlančias tarpininkauti rankas.

Globe Parcel Service Inc. siunčia su Inturisto įgaliojimais. Siuntiniai pilnai a. drausti.

Siuntėjų patogumui turime gerų vilnonių medžiagų, odų, skrydžių, batukų. Šios prekes parduodamos siuntėjams savikaina.

Adresas: 1313 Addison Rd. Kampas Superior ir E. 71st St. Tel.: UT 1-0876

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-5466

nus metus, kada jis pirmą kartą išgirdo Čiurlionio ansamblių koncertuojant. O tai buvo prieš 13 metų.

Ar neatsiras daugiau tokių, kurie paseks V. Bacevičiaus pavyzdžiu?

Šį savaitgalį LSB vyriausias skautininkas Stepas Kairys viešėjo pas p. Maurukus Elyrijoj ir ta proga lankėsi Clevelande bei tarėsi su tautinės stovyklos ir LSB vadijos nariais.

Susirgo J. Staniškis

J. Staniškis, JAV LB Centro Valdybos išdinkinas, yra sunkiau susirgęs ir spalio 6 buvo išvežtas į Clevelando Polyclinic ligoninę.

Svečiai pas Sandargus

Kelios lietuvių poros sekmdienį dalyvavo svečiuose pas Dr. Joną ir poniją Sandargus, Ridge Road, North Royalton. Tai vienas iš pietvakarių Clevelando priemiesčių. Ir kur tie lietuviai — ypač mūsų naujieji ateiviai — neapsigynė! Ir dar kas ypatingo: daktaras Sandargas įsigijo vieną istorinių Ohio namų, 130 metų senumo pastatą, kuris išrodo dar taip stiprus, kaip kai kurie daug vėliau statyti namai. Tas namas ten puvo išstatytas, kai Clevelandas buvo vos kaimas, ir toje apylinkėje buvo tik tol vieni nuo kitų keli pastatai naujai pradėjusių Ohio apgyvendinti atėjūnų.

Svečiuose dalyvavo su žmonomis Dr. Puškorius iš Independence, kito priemiesčio pietuose nuo Clevelando; Dr. Stankaitis, inž. Snarskis, inž. Žitkus, Karpius, Gasparaitis ir kiti.

OCTOBER 20-30, 1958

JUGOŽE MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 E. 185 St. Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namus įsigysite — niekad nesigailėsite!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra 1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines kortele, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St. Cleveland 3, Ohio. Tel.: HE 1-6344

Fausto rengėjų padėka

Tariame nuosirdų ačiū visiems atsilankiusiems į Fausto operos spektaklį ir ypač tiems asmenims, kurie mūsų užsimojimą parėmė aukomis, patarimais ir įvairiausiais kitais būdais. Fausto spektaklio reikalui dirbome nuo 1957 m. rugsėjo mėn. — visus metus — ir per tą laiką sulaukėme pagalbos iš labai daug žmonių. Visus išvardinti neįmanoma. Jaučiame pareigą pareikšti, kad daugiausia prie Fausto operos spektaklio Clevelande pasisekimo prisidėjo Chicago's Lietuvių Vyrų Choro "Vytis" valdyba su jos pirmininku p. Vytautu Radžiumi.

Šia proga atsiprašome Operos rėmėjų p. Zenono Obelenio, kurio pavarde per neapsižiūrėjimą buvo praleista programoje.

Dėkodami visiems prisidėjusiems prie Fausto spektaklio pasisekimo, randame reikalo pareikšti ir savo nepasitenkinimą bei nusivylimą didžiosiomis mūsų organizacijomis Clevelande, — ALT skyriumi ir Lietuvių Bendruomenės apylinkėmis. Į ALTą kreipėmės prašydami Fausto pastatymui paskolos, kurios grąžinimą garantavo Santaros filisteriai asmeniškai. Paskola nebuvo suteikta. Abiejų Lietuvių Bendruomenės apylinkių prašėme aukų bei moralinės paramos. Nežinia, ar kokia moralinė parama buvo ar ne, jos bent nebuvo galima jausti. Tačiau aukų nebuvo gauta. Galimas dalykas, kad nei ALTas, nei Bendruomenė nerado reikalo prisidėti prie Fausto operos spektaklio Clevelande įgyvendinimo, o gal neturėjo tam nė lėšų. Skaitome tačiau neleistiną dalyką, faktą, kad mūsų kreipimasis buvo visai ignoruojamas ir nebuvo net į laiškus atsakyta. Šia proga prisimename mūsų prieš pusmetį suruoštą Jauniųjų Clevelando lietuvių dailininkų parodą. Vienas Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas tą kartą, vietoj atsilankydamas į parodos atidarymą, rado reikalo tuo pačiu laiku suaukšti valdybos posėdį... Tikrai, didelė moralinė "parama".

Nenorime šiuo pareikšti kokio nusistatymo prieš ALTą ar Lietuvių Bendruomenę, tačiau manome, kad atskiri žmonės valdybose, laisvu noru toms pareigoms kandidatavę, turėtų jausti daugiau atsakingumo.

Girdime daug gandų apie operos finansinį pasisekimą. Visų skeptikų nusiminimui pranešame,

me, kad nuostolių nebuvo. Kai visi atsiskaitys už bilietus, turimą pelną, kaip paprastai, paskirsime kokiam lietuviškam reikalui.

Lietuvių Studentų Santaros Clevelando Skyriaus Valdyba

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininę, operacinę ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas. Tel. SK 1-2183

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą. J. ir E. Ignatavičiai

677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas. 1254 Addison Road. Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAIŠYMAS

Mūsų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352. Nakties telef.: LI 1-4611.

BĖDA JŪMS RASTO MOKYTIESIAMS

Jėzus Kristus užgimimo dieną, patėmykit šiuos ypatingus tikėjimui dalykus. Ar žinai: Jėzus nebuvo nuodėmingas; jis užgimė nekaltas, šventas, neturintis jokios dėmės ar suteptimo; nebuvo pradėtas ir negimė taip kaip kiti vaikai, nors jis gimė iš moteriškos, Marijos. Tačiau Jėzus nebuvo Jėzus tėvas. Kadangi jis davė gyvastį Jėzui, dėl to Jėzus vadinamas Sūnus Dievo.

Ar žinai: Bibliją sako, kad Jėzus buvo pradėtas šv. Dvasios. Šventa Dvasia yra nematoma Dievo galybė, arba įtekmė. Dievas yra šventas, todėl jo galybė arba įtekmė yra šventa. Tėvas reiškia gyvasties davėjas, Jėzus yra Jėzus tėvas. Kadangi jis davė gyvastį Jėzui, dėl to Jėzus vadinamas Sūnus Dievo.

Ar žinai, kad Jėzus gyvybės buvo perneštas nuo dvasiško gyvenimo laipsnio ant žmogiško gyvenimo laipsnio, arba žmogiškos prigimties.

Ar žinai, jis buvo jau nuo senų senovės, pirmo kaip jis stojo į žmogum. Jo pirmagimis vardas buvo Logos, todėl vardas Logos yra vienas iš Jėzaus titulu. Ar žinai, kad visi daiktai per jį daryti kas daryta yra. Jis buvo tikrojo Dievo veikėju visų daiktų. — Ev. šv. Jono, 1: per. 13, 13; 1:3 ps. 90; 2.

Ar žinai, nekurie iš širdies tikėjo, kad Jėzus buvo pats Dievas, bet tokio išvedimo neparemia šv. Raštas.

WILLIAM SHIMKUS, 1077 E. Walling Rd. Brecksville, Ohio

Ar Tavo pažįstami

jau skaito

DIRVĄ?

PARENGIMŲ KALENDORIUS

1958 m.

Lapkričio 29 d., lietuvių salė, koncertas ir šokiai. Rengia Santaros filisteriai.

1959 m.

Gegužės 2 d., Slovenian Auditorium JAV ir Kanados jaunųjų dainininkų konkursas. Rengia Dirva.

PARDUODAMI NAMAI

Grovewood Ave. dviejų šeimų 5x5, du garažai, gaso pečiai, gražus, didelis sklypas. Prašo \$21,000.

Lucknow Ave. iš E. 156 St. 7 kamb. colonial, garažas, gaso pečius. Prašo \$14,900.

Lancelot Ave. iš 8 kamb. colonial, garažas, gaso pečius, gražus sklypas. Prašo \$12,500.

Beverly Hills šeši nauji pačio Kovac statyti bungalow ir colonial nuo \$20,000 iki \$30,000.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5030

PARDUODAMAS DABARTINIS DIRVOS NAMAS,

Įjunk atidaryti kokiam nors dirbtuvei ar krautuvei. Ypač tinka vyresniai amžiaus šeimai, kuri nori tame pačiame name gyventi ir turėti savo įmonę ar prekybą.

Virsų yra 6 didelių kambarių butas. Taip pat, šalia krautuvės, pirmame aukšte, lengvai galima įrengti nedidelį, dviejų kambarių butą. Lygiai ir antram aukštam lengva perskirti į du pelnigus butus.

Saukite Dirvą telefonu HE 1-6344.

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE. SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

3 1/2 %

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre. Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais šaunuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausyti muzikos, lietuvių radio valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatai. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikišite, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

CLOSE — OUT SALE

ON 1958 DODGES AND PLYMOUTH

SEE THESE BEAUTIFULL CARS

OHIO'S LARGEST DODGE AND PLYMOUTH DEALER

JALOVEC MOTORS

2223 Superior Avenue

MA 1-0353

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsisakyk metams jau aštuntus metus šiame kontinente einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

PELEDA

Išėina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.

Rašykite dar šiandien; PELEDA, 231 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Canada.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

APIE ATEIVIJOS PERSITVARKYMO SAJŪDĮ

V. KVIESKA

Ateivijos organizacinis persitvarkymas eina gaivališkai, be aiškiai įsisamontintų gairių.

Lemiančios reikšmės faktas, kad mes esame atskirti nuo Lietuvos ir kad esame priversti gyventi nelietuviškoje aplinkoje. Tad lietuviškai veikti mes galime, tik organizuodami atskirą lietuvišką aplinką, kurios apimtį apibrėžia ne teritorijos, bet kitoki mastai.

Vlikas atėjo, kaip pretendentai į Lietuvos egzilinę vyriausybę, ne vienas, bet kartu su egzilinėmis partijomis. Lėšas Vlikui duoda ne partijos, bet ateiviai bendrai. Susidaro įspūdis, lyg metropolijos vyriausybė būtų atsikėlusį savo koloniją su savo valdancijomis sferomis. Tad susidarė dylypumas: mes — egzilai, ir jūs — ateiviai.

1

Žemiau aš paliesiu persitvarkymo klausimą tik vienoje dalyje, būtent: nuo 1890 m., kada greta Kudirkos "Varpo" pradėjo eiti "Žemaičių ir Lietuvos Apžvalga", lietuvių politinis galvymas pasidalino į dvi pagrindines kryptis. 1907 metais A. Smetonos ir jo kelių vienminčių išėjimas iš Lietuvos Demokratų Partijos buvo žymus, taip sakant, kudiškinės krypties skaldymo siūlymas.

1917 m. Demokratų partijos vardas buvo pakeistas į Socialistų Liaudininkų Partiją. Vėliau, 1919-1923 metų, buvo panaudojimas rusų "krestjanski sojuz". 1923 m. iš tų dviejų pavadinimų buvo padaryta kombinacija: Valstiečių Liaudininkų Sąjunga. Lietuvoje ji buvo intereso arba klasės, t. y., valstiečių su liberaliniu atspalviu partija.

Tautininkų Sąjunga Lietuvoje skelbė turinti savo pagrindo ne atskiros gyventojų grupės interesus, bet idėjinio pobūdžio principą, būtent, tautos idėją. Faktiškai ji neišvengė neieškojusi atramos tam tikrų grupių interesuose.

Lietuvos okupacijos faktas nuvertino jos, lygiai kaip ir kitų partijų, veikimo metodus. Galima klausyti, ką iš senų veikimo metodų galėjo pritaikyti S-gos nariai, atsidūrę tremtyje?

Tremtyje S-ga buvo Vliko dalyvis. Vienok Lietuvos tautininkai greit įėjo į gaudų sąlytį su Amerikos tautininkais. Vėliau jie sudarė bendrą Amerikos Lietuvių Tautinę S-gą. Tai jau stovėjimas viena koja egzilių tarpe, antrąją ateivių tarpe. Pagaliau tautininkai išėjo iš Vliko.

Čia, tremtyje daugiausia tautininkai įkūrė Lietuvos Nepriklausomybės Talką. Atsakyme Vlikui (1957. XII. 30) LNT imama kaip lygiagretis su Vliku veiksnys. Š. m. Tautinis Kongresas iškėlė pageidavimą, kad iš Alto lėšų būtų skiriama ne tik Vlikui, bet ir LN Talkai. Vadinasi, Tautinis Kongresas netiesioginiai užgyrė dabartinę partikuliarinę Lietuvos laisvinimo organizacijos sistemą, papildžius ją nauju veiksmu, LN Talka.

Tautininkai yra pareiškę ryžtą reformuoti Altą.

Tautinis Kongresas paragina remti Lietuvos diplomatinės tarnybos padėtį tarptautinėje plotmėje, konkrečiai, atlikinėti per diplomatus Lietuvos reikalais atsikreipimus į kitų valstybių institucijas. Tai yra aiškus pasi-

gu liaudininkai, gyvenimo paruošti stoti ant demokratinio persitvarkymo kelio. Pastarieji tebesėdi egzilių tarpe. Vlikas yra jų egzistencijai konservavimo vieta, muziejus. Netekus tokios pastogės, jiems gresia pavojus išsisklaidyti.

Kiek rodo dabarties patirtis, liaudininkai yra greičiau perauklėjimo, negu persiorientavimo objektas. Tad kudiškinės galvavimo krypties rėmuose gali eiti konsolidacija ne susitarimu, bet bendru pritarimu demokratiniam persitvarkymo keliui. Imti tautininkus ir persiorientavimo puse verčia toji aplinkybė, kad jie yra ūkiškai pajėgūs duoti stiprius įrankius konsolidacijai, pvz., paversti "Dirva" dienraščiu. Dienraštis įgalintų absorbuoti ir perauklėti nesocialistus, kurie dabar naudoja socdemų įtakoje esamą spaudą.

Masių perauklėjimas turėtų eiti Lietuvių B-nės veikimo plotmėje. Nėra abejonių, kad šios rūšies veikimas yra švietimo darbas ir savo turiniu yra kultūra.

Kaip matyti, čia liečiamas ateivijos organizacinio persitvarkymo būdas eiti dviem pavidalais: viena, tarpgrupinė konsolidacija, gravituojančia į mūsų tautinio atgimimo dvi vagas, kurios pradėjo reikštis nuo 1890 m.; antra, nesutapėjusios ateivių masės pavertimu į organinį visuomeninį vienetą.

TORONTO

Spalio 5 d. įvyko LTS narių visumos susirinkimas, kurį pradėjo ir pravedė skyriaus pirm. Pr. Kvedaras. Darbų tvarkoje buvo svarstomi aktualūs netolimos ateities klausimai, kurie visu rinkimu buvo aptariami ir gyvai diskutuojami. Susirinkimas praėjo nuosirdžio ir jaukio darbo dvasioje.

Gražių ir sveikų minčių buvo iškelta mūsų kolonijos bendrinio organizacijų požiūriu. Pasisakyta, kad šiuo metu KLB vadovybė užmiršo pagrindinius bendruomenės uždavinius ir giliai įklumpo į politiką, iš kurios išbristi jina, matomai, neturi jokio noro.

Min. St. Lazoraitis, į LTS Toronto skyriaus sveikinimą Jo 60 metų sukakties proga, atsiuntė savo nuosirdžią padėką, kurioje prisimena skyriaus narių parodytą palankumą jam lankantis Toronte ir kartu siunčia visiems geriausius sveikinimus.

Libano sostinėj Beirute, kasdienis gatvių vaizdas, kada nesurandama abiems sukilusioms gyventojų pusėms palankaus sprendimo.

Buvusiam Kauno telefono stoties mechanikui, mielam

MYKOLUI RATKUI mirus,

jo sesutei EMILIJAI TAMASAUSKIENEI ir artimiesiems Lietuvoje giliausią užuojautą reiškia buvę bendradarbiai:

Juozas ir Jonas Naujokaičiai,

Julius Kazėnas,

Antanas Kavaliūnas ir

Edvardas Karnėnas.

Vėžio priežastys ir gydymas (3)

PAVIENIŲ ORGANŲ VĖZYS

DR. A. GRIGAITIS

Plaučių vėžys. Vyrai penkis kartus dažniau suserga plaučių vėžiu, negu moterys. Plaučių vėžio priežastim gali būti įvairūs chroniniai plaučių, bronchų ligos, įvairūs išoriniai jaudintoriai — dulkės, dūmai ir kitos oro priemaišos, nors silpnos, bet pastovios. Manoma, jog rūkymas gali būti plaučių vėžio priežastis. Statistika rodo, jog plaučių vėžiu daugiau serga rūkantieji.

Skrandžio vėžys. Pas vyrus skrandžio vėžys dažniau pasireiškia, negu kitų organų vėžys. Skrandžio vėžiu dažniausiai suseraga žmonės tarp 40-60 metų, bet būna atsitikimų ir pas jaunesnius. Prieš vėžio atsiradimą dažnai būna chroninis skrandžio kataras arba žaizda. Šios ligos, negydomos arba neišgydytos, dažnai pereina į vėžį.

Lūpų vėžys. Dažniausia lūpų vėžys pasitaiko pas vyrus, ant apatinės lūpos. Prieš vėžio atsiradimą lūpos gleivinė sustorėja, raudona spalva pasikeičia į tamsią, darosi sausa, šerpetuoja, vėliau vietomis atsiranda suskilimai, spuogai, karpos. Lūpų vėžio priežastim gali būti nuolatiniai ilgą laiką besitiesia, pvz., vėžio, šalčio, karščio dilginimai. Čia reikia pridėti pasikartojančius lūpų sužeidimus, pyptorių nusideginimus cigaretėmis ir pan.

Stemplės vėžys pasitaiko rečiau, negu kitų organų. Dažniausia stemplės vėžio priežastim būna chroniniai stemplės gleivinės įdegimai. Įdegimo priežastys — nuolatinis vartojimas karšto maisto, aštrūs prieskoniai pav. actas, stiprus alkoholiniai gėrimai, rūkymas, burnos ir ryklės mikrobai. Žinoma didelės reikšmės turi nudegimai, pvz., norint nusiūdyti, o vėliau randai, iš kurių ir išauga vėžys.

Gimdos vėžys sudaro 30% visų piktybinių navikų pas moteris, o 85% visų vėžio atsitikimų

yra gimdos kaklelio pėžys. Dažniausia prie vėžio veda gimdos kaklelio negydytos erozijos — smulkios žaizdelės.

Krūtinių vėžys sudaro 10% visų piktybinių navikų pas moteris. Dažniausia ši liga pasirodo po 40 metų, bet kartais ir pas jaunesnes. Prieš pasireiškiant tikram vėžiui, krūtyse atsiranda tai mažesni tai didesni sukietėjimai, karpos, spenų egzema. Šios anomalijos kartais nekelia skausmo, ir dėlto dažnai artėjas pavojus nepastebimas.

Vėžio išsivystymo teorijos

Vieni mokslininkai mano, jog išlaukiniai veiksniai išsukia pavieniuose organuose staigų ląstelių pakitimą. Šie pakitimai pasireiškia tuo, kad ląstelės įgauna savybę be galo ir be kontrolės (t. y. be organizmo kontrolės) dauginis. Ši savybė persiduoda kitoms ląstelių kartoms.

Kiti mokslininkai sako, jog dėka įvairių priežasčių sukuria normalus biocheminis procesas, vėžio ląstelės normalių baltymų statyba.

Dar paminėtina virusų teorija, t. y., kad vėžys yra virusų padarinys. Virusai yra panašūs mikrobams — bakterijoms, tik jų organizmas paprastesnis ir jie žymiai mažesni. Bakterija galima matyti per mikroskopą, kurs padidina 2000-3000 kartų, virusus tegalima pastebėti tik per elektroninius mikroskopus, kurie padidina 20,000 kartų.

Tačiau visi mokslininkai yra vienos nuomonės, kad vėžio liga yra neužkrečiama.

Pagal virusų teoriją, vėžys audiniuose išsivysto, kada į ląsteles papuola ypatingi virusai. Daromi bandymai su gyvuliais, kad įrodytų, jog kai kurie virusai išsukia audinių pakitimą, o vėliau pereina į vėžį.

Kiti sako, jog į organizmą dažnai patenka įvairūs virusai iš aplinkos, tad nėra ko stebėtis, kad vėžio ląstelėse randama virusų.

Pagal naują, tretieji — trafikinės teorijos šalininkai — mano, jog normalių ląstelių pakitimas į vėžio ląsteles kyla ir nepalankių mitybos sąlygų ir pačios mitybos sutrikimo, kas įvyksta dėl nervų sistemos pairimo.

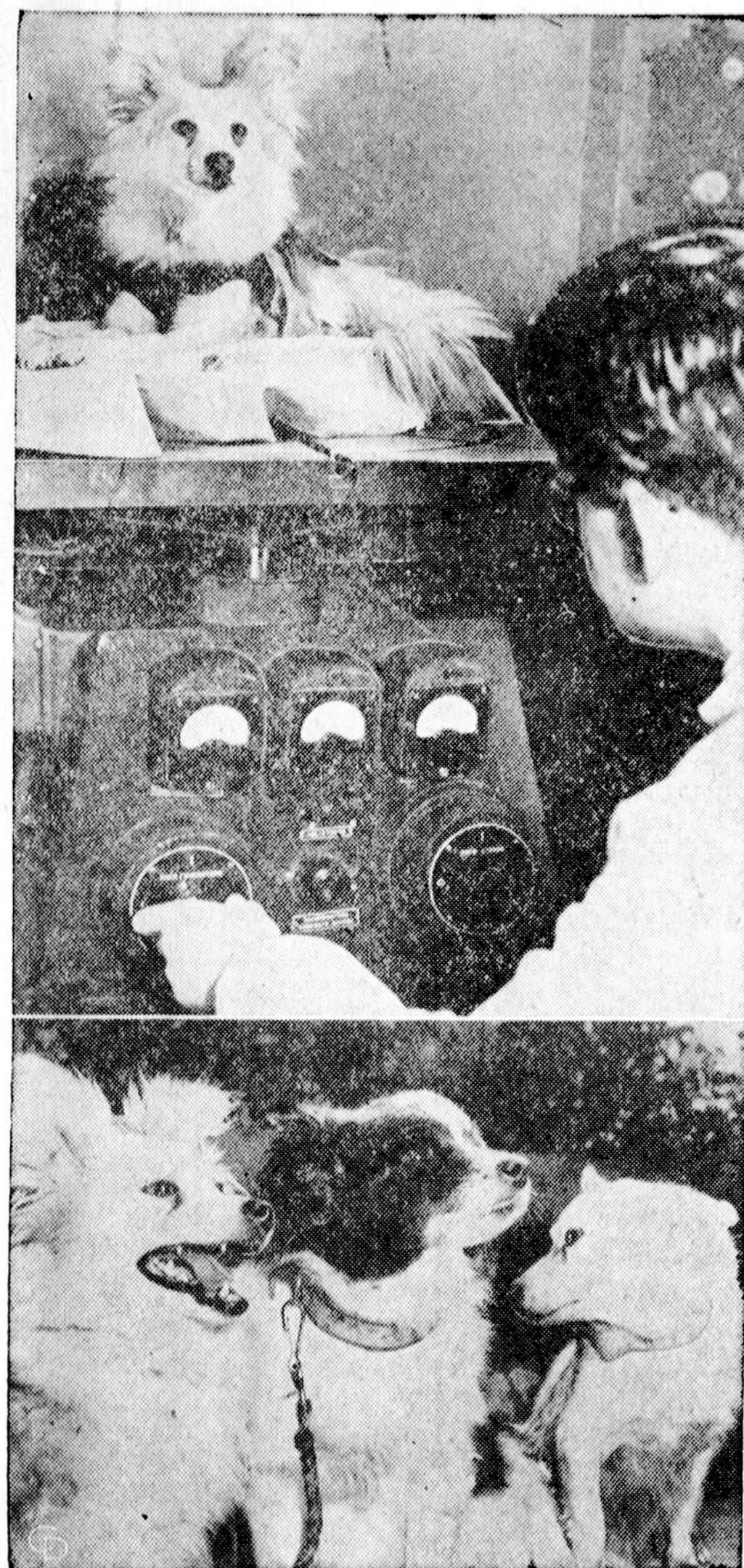
(Bus daugiau)

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir nepagydomos ligos, spalio 10 d. mirė mūsų brolis ir dėdė

MYKOLAS RATKUS

Giliai nuliūdusios

(sesuo Emilija Tamošauskienė ir dukrelė Kristutė

Šie trys šunės, kaip sovietų informacija skelbia, jau yra atlikę tris keliones į erdvę. Viršutinėje nuotraukoje šuo pratinamas prie vibracijos, kad būtų atsparus smūgiui, kurį sukelia raketa, pasispirama naujam šuoliui. Rusai sakosi, kad jie galį išsviesti šunis į 280 mylių aukštį be jokio pavojaus gyvybei.

MŪSŲ JAUNIMAS SKINIASI NAUJUS KELIUS

Povilas Jasiukonis, baigęs filmų gamybos ir meno aukštųjų mokslius, Yale's universiteto buvo pakviestas prie to universiteto esančiai mokslinių filmų laboratorijai vadovauti. Rugsėjo 23 d., šeimos artimųjų ir gausaus būrio prietelių palydėtas, išvyko į naują apsigyvenimo vietą. Pažymėtina, kad Yale's universitetas yra vienas iš seniausių universitetų JAV-lėse ir visame pasaulyje yra garsus savo moksliniais darbais ir pasiekimais.

Džiaugdamiesi, kad toks reikšmingas paskyrimas teko mūsų tautiečiui, tačiau kartu turime pastebėti, kad Povilo Jasiukonio išvykimas yra didelis nuostolis Los Angeles lietuvių kolonijai, nes jo asmenyje netekta plačiai ir turiningai pasireiškusio visuomenės veikėjo.

Povilas Jasiukonis yra pasireiškęs labiausiai jo mėgiamoje darbo srityje, kaip filmuotojas. Šioje srityje jau nuo 1955 m., šalia nuolatinio studijų, stengėsi užfiksuoti filmose visus svarbesnius ir reikšmingesnius Los Angeles lietuvių gyvenimo momentus. Tos medžiagos Povilas Jasiukonis per eilę metų yra daug sutelkęs. Be to, Povilas Jasiukonis yra paruošęs tris stambesnes dokumentinio pobūdžio filmas: "Lietuva—Europos nugalėtoja", "Vasario 16-sios Lietuvių Gimnazija" ir trečia, apimanti daugiausia kultūrinės temos ir tuo tarpu neturinti vardo.

Povilas Jasiukonis, būdamas švelnaus ir jautraus būdo visada jautriai atsiliepdavo į kiekvieną

vieną vietos ir bendrą visiems lietuviams tautinį reikalą, skubėdamas savo darbu, ar net reikaliui esant ir pinigine parama prisidėti. Būdamas studentu ir neturėdamas pastovių, nuolat patikrintų pajamų, Povilas Jasiukonis vis dėlto rado būtinu reikalu, be jokio raginimo iš šalies, įsijungti šimtiniuku į Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų Fondą ir į Dirvos vąj. Nereikia sakyti, kad Povilui Jasiukoniui tai būtų buvę lengva padaryti ir kad jis būtų neturėjęs "svarbesnių asmeninių reikalų, kaip neretai neviens iš mūsų pasiteisiname. Tai tik vienas epizodelis iš Povilo Jasiukonio gliai tautinio charakterio bruožų.

Povilas Jasiukonis, gyvendamas Los Angeles kolonijoje yra dirbęs daugelyje sričių ir buvęs daugelio, tiek akademinio, tiek kitų visuomeninių ir tautinių organizacijų narys ir talkininkas. Jis buvo nuolatinis Lietuvių radijo valandėlės bendradarbis ir valandėlės pravedavo savaimingai ir įvairiai. Jis dirbo tyliai, kukliai, nemėgdamas reklamų, dažnai palikdamas atlikto darbo šėšėlyje, nes dirbo ne garbės, o savo gimtojo krašto meilės vadovaujamas.

Ieškomi asmenys

Butkus (arba Butkevičius), Viktoras, iš Kauno, gyvena Detroito, sūnus Juozo. Ieško pusbrolio Vazys Butkus.

Babaliai, Petras ir Stasys, apie 40 metų Amerikoje, visą laiką gyveno Clevelande. Ieško Jonas Jankauskas (Petro sūnus).

Atsiliepkite adresu: K. S. Karpius, 345 E. 222nd St., Euclid 23, Ohio.

MŪSŲ SPECIALYBĖ

Vaistų siuntimas į užsienius. Mūsų sandėliai yra pilni, ir užsakymai greit išpildomi. Kainos visiems priimamos.

MODERN DRUG
12429 St. Clair Ave.
MU 1-2342

(k)